

vilneje: lovec, lonec, pevec; orel, misel, dal; ostali Slaveni pišu ovdě l, čto tudi etimologija terja, ker se reče: orli, misli, dali.

Skusi za čudo spisati sostavek tako, i sam se budeš zavzel nad svojem spisom; izgledal ti bude nekako po serbsko i vendar ga bude Slovenec razumel. I ravno to je, čto želimo: pisati po slovensko i to tako, da bi razumili zajedno i Horvati i Serblji. — Oj da bi „Novice“ dovoljile nam nekada mali prostorček na koncu lista, za spise v takom slovensko-serbskom jeziku spisane! **)

3. Vadimo se čitati cirilicu. Ni težko, pismena su ali latinska ali gerčka, zato znana, samo njih četvero ali petero je cirilici vlastnih. Nekoliko pismen se nam ni treba vstrašiti, vsaj nisu turški janičarji. Najložeje se naučiš cirilice i serbsčine, ako si naručiš „Serbski Dnevnik“ i „Sedmicu“. Ako dva, tri liste pročitaš, je blizo vsa težava premagana. Slovnika ne trebuješ; ako se ti naletí neko nazvano slovo, čitaj samo dalje, spoznal budeš njegov pomén iz sklada (Zusammenhang). Dobro je, ako si dva prijatelja suseda vkup naručita jeden iztis; pride vsakomu za pol bolji kup, zabavu (razveselenje) ima pa vsaki dvojno: prvu kadar sam nešto zanimivoga čita, drugu: kader se od toga obadva med seboj pogovarjata. Naručiti se more od početka vsakoga mesca.

4. Skušajmo za se napisati nešto slovenskoga s cirilskimi pismeni i navadimo se, kadar pišemo nekómu učenu Slovincu list, da mu nektore redke napišemo s cirilskimi pismeni i ga s tem počastimo, kakor učenoga Slovenca, kteri zraven latinskih pismen pozna tudi cirilska. Dijake (študente) opoménjajmo, da se marljivo vadijo cirilice gradjanske. To je važno, imenitno, je značaj i znamenje učenoga Slovenca. Naše priprosto ljudstvo pa nikako ne nadlegujmo cirilicoj; za njega pišimo skoz i skoz po domače slovensko i s latinskimi pismeni.

5. Některi Slovenci znaju pisati po književno jugoslaven-sko (ilirsko). Primite blagovoljno za pero i napišite cirilicoj nešto v „Dnevnik“ ali „Sedmicu“.

Mi Slovenci imamo sada dvojno važno delo, prvo: približevati se književnomu serbskomu jeziku, drugo, vaditi se cirilice. Obodvojega dela pa se ne smémo poprijeti v jeden mah, nego jedno za drugim. Kdor piše neki sostavek cirilskimi pismeni nam sada bolje neznanimi, mora ga spisati v jeziku slovenskom nam popolno znanim; ako naprotiv piše někdo v književnom, serbskomu podobnom, jeziku, nam sada ješče bolje neznanom, mora pa pismena upotrebovati latinska, nam popolno znana. Skokoma se ne smémo zagnati, nego moramo napredovati polagano i razborito. Ne bilo bi koristno v jednom i ravno tistom sostavku se služiti pismeni neznanimi i jezikom neznanim. Oj kako radostno bi bilo gledati, ako bi se mi bližali jugoslavenskom jeziku, kteroga že sadaj v djanju piše već od šest milijonov Jugoslavenov. Imeli bi tada naravno već spisovateljev, već čitateljev, već knjig, več književno polje; spisovatelji i knjige bi prihadjale izverstneje, slovstvo bogateje. Veselo bi knjige spisovali, lahko jih izdaval i prodajali. Spisovatelju bi se serce širilo radosti, kadar bi pomislil, da njegov spis bude čital i razumel jugoslavenski narod od Bělaka do Varne, od staroga mesta (Cividale) v Italiji do Soluna v Bulgariji.

**) Iz serca radi, ako bi se take poskušnje, ktere dospevajo le učene Slované, ujemale z namenom prosto-národnega časnika. „Novice“ ne morejo svojih mej še dalje razširiti, ker bi mogle sicer v nemar pustiti svoje glavno vodilo, kterega se dosihmal derže in ktero zahteva „z omiko slovenskega naroda priskakaje tudi omiko slovenskega jezika.“ Tudi mi mislimo, da nam je Slovincem treba posebnega beletristiškega lista.

Vred.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Tersta. Govorí se, da 1. augusta se ima železnica iz Ljubljane v Terst s posebno veliko sloves-

nostjo odpreti. Cesar sami bojo pričujoči. Sliši se, da do ministrov javnih stavb vseh nemških deržav in do vseh predstojnikov nemških železnic se bojo poslale povabila, naj se udeležijo slovesne vožnje.

Iz Dolenskega nam od mnogih krajev dospeva vesela novica, da terta kaj dobro kaže; Bog jo obvari, da srečno sad donese!

Iz Ljubljane. Iz poziva Njih eksc. deželnega poglavarja grofa Chorinski-ga, ki so se sami nemudoma na požar v Lašiče podali, zvémó, da izmed 53 hiš, ki jih šteje ta vas in kterih je celó malo zavarovanih, jih je pogorelo 41, zraven pa še 66 skednjev itd.; škoda se ceni nad 70.000 gold. Z milo besedo kličejo tedaj tudi gosp. deželni poglavar dobrotnike na pomoč.

Novičar iz raznih krajev.

Dunajski uradni časnik je naznanil novo pogodbo zadržan kovanja dnarja, ktero so naše cesarstvo in pa nemške deržave, razun Bremen-a, Lubek-a in Hamburg-a, sklenile. Za naše cesarstvo je po ti novi pogodbi ustanovljeno dnarsko merilo po 45 gold.; razmera med starim našim kovanim dnarjem in pa med tistim, ki se bo po novem merilu koval, se bo pozneje oklicala. — V dunajskih časnikih se bere, da vsled žalostne prigodbe ustanovljeno potovanje Nju Veličanstev po Ogerskem je le začasno odloženo, in da še pred prihodnjem mescom se utegne nadaljevanje sedaj zadržanega potovanja pričakovati. — Po poslednjih novicah maršal Radecki zavolj bolečin čedalje slabotniši prihaja. — Na Dunaji ima leta 1860 velika obertnijska razstava biti ne le za samo naše cesarstvo, temuč za vse dežele svetá. — Grad v Berni (Brün) „Spielberg“ imenovan ni več jetnišnica kakor je dosihmal bil od leta 1820 in tudi že poprej od leta 1740 do 1791, ktero leto je cesar Leopold II. odpravil vse strašne ječe pod zemljo, kamor ni nikoli sonce posejalo in ki so bile le 8 čevljev visoke, 7 dolge, 4 pa široke; le eno takšno ječo nekdanjih časov so ohranili še v spomin. Grad „Spielberg“ predelujejo sedaj za posadko vojaško, ker po pomilostenji cesarskem še ostale hudodelce so preselili v novo jetnišnico v Gičín na Česko. — V Maria-Celji bojo letos obhajali 700letno obletnico tukajšne Božje poti. — V Bruselji in po vsi Belgii vlada mir od 31. maja; sicer je vse kakor je bilo; ministri so hotli odstopiti, pa kralj jih ne odpusti. Cesar Napoleon je nevoljen slušal homatije tika-ma svoje deržave in je belgijanski vladi berž vediti dal, da bode postavil francozko armado na mejo, ako se Belgija kmali ne pomiri. — Ker pride rusovski car s carico na Nemško in v Berlin, se je spet povzdignila govorica, da se bo car snidel s cesarjem Napoleonom. — Novorojenemu careviču sta car in carica dala pri kerstu ime „Sergi“, ktero ima dosedaj v rusovski cesarski rodovini še ni navadno bilo; izvolila sta to ime, kakor car Aleksander metropolitu Moskave piše, kjer sta po kronanji samostan sv. Sergija obiskala in ondi v molitvi to oblubo storila. — Dvé repati zvezdi potujete in se vidite ravno sedaj na nebu; ena že obleduje, ker se od solnca in zemlje oddaljuje; druga pa čedalje svetlejša prihaja in se suče kot mirna popotnica na neskončnem nebu — 13. dnevu t. m. naproti.

Za pogorelce v Lašičah so darovali:

G. Anton Samasa, zvonar 30 fl., g. Lukež Sušnik, posestnik 1 fl., g. Matija Gerber, bukvoez 2 fl., g. Jan. Novak, mizar 1 fl. 40 kr., g. Jan. Pf. 20 kr., g. Jan. Mühleisen, kupec 20 fl., g. Balant Habě, posestn. 5 fl., g. Jož. Orel, c. k. notár 2 fl., Neimenovana gospá 15 fl., neim. gospa 50 fl., neim. gospá 1 fl., po gospodični J. Š. 28 fl., gospodična Marija Žurgova 12 fl., g. Marija Jagerova 7 fl., g. Mar. N. L. 1 fl., g. Mar. Fincova 2 fl. 19 kr., g. Elizabeta N. 2 fl., g. J. Š. iz Celja 1 fl., g. A. Brus 2 fl., g. dr. Bleiweis 2 fl. — Skupaj 185 fl. 19 kr. Stritar.